

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА,
методичні вказівки та індивідуальні завдання
до вивчення дисципліни «Податкова система»
для студентів напрямку 6.030508 – фінанси та кредит

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
академії
Протокол № 1 від 26 . 01 .15

Дніпропетровськ НМетАУ 2015

Робоча програма, методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Податкова система» для студентів напряму 6.030508 – фінанси та кредит / Укл. Л.В. Петрова. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 39с.

Наведені загальні методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Податкова система», рекомендована література, робоча програма дисципліни, пояснення до тем, контрольні завдання по варіантах і рекомендації щодо їх виконання.

Призначена для студентів напряму 6.030508 – фінанси та кредит заочної форми навчання.

Друкується за авторською редакцією

Укладач	Л.В. Петрова, ст. викладач
Відповідальний за випуск	І.Г. Сокиринська, к.е.н., доц.
Рецензент	Д.Є. Козенков , к.е.н., доц. (НМетАУ)

Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

ВСТУП

Діяльність держави у сфері встановлення і стягнення податків ґрунтується на застосуванні широкого кола інструментів, знань, необхідних майбутнім фахівцям підприємницьких структур з питань фінансів, з одного боку, для нарахування податків, з іншого, - майбутнім фахівцям контролюючих органів для постійного адміністрування цього процесу, тобто управління податками як на мікро-, так і на макроекономічному рівні.

Метою дисципліни є надання студентам базових знань з питань податкової діяльності і формування професійних навичок і планування на рівні підприємницьких структур.

В процесі вивчення цієї дисципліни студентам необхідно:

- опанувати теоретичні й організаційні основи податкової системи держави, а також роль податкової складової в бюджетних надходженнях;
- оволодіти навичками роботи з законодавчими актами, діючими інструктивними матеріалами та нормативами;
- з'ясувати функції контролюючих органів з адміністрування податкових зобов'язань платників перед бюджетами та державними цільовими фондами;
- набути вміння роз'яснювати окремі положення податкового законодавства, вирішувати дискусійні питання;
- ознайомитися з інформаційними системами і технологіями, що застосовуються у професійній діяльності.

У результаті вивчення дисципліни, студент повинен:

- отримати ґрунтовні знання з управління в сфері оподаткування;
- набути навички самостійного творчого мислення;
- вміти приймати управлінські рішення в умовах складного податкового законодавства.

1 ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1 «Сутність, основні риси та види податків»

Методичні вказівки

У даній темі студент повинен ознайомитися з предметом дисципліни «Податкова система», визначити та розкрити поняття функцій податків, принципів та організації оподаткування. Студенту у процесі вивчення теми необхідно також ознайомитися з методами та методичними підходами, які використовуються в роботі над проблемами дисципліни, розкрити окремі теми та терміни, при визначенні сутності окремих економічних явищ.

Література: [1; 7; 8; 9; 10]

Питання для самоконтролю

1. Визначте предмет дисципліни «Податкова система»
2. Визначте завдання дисципліни.
3. Податки як економічна категорія.
4. Функції податків.
5. Принципи оподаткування.

Тема 2 Податкова система України

Методичні вказівки

Податки в тій формі, у якій ми з ними зіштовхуємося в сучасних умовах, склалися відносно недавно, хоча основні елементи механізму оподаткування зародилися ще в стародавності.

Перехід від натурального господарства до грошового, зародження і формування держави з'явилися головними передумовами виникнення податків.

Податки є необхідною ланкою економічних відносин у суспільстві з моменту виникнення держави. Розвиток і зміна форм державного устрою завжди супроводжується перетворенням податкової системи.

У сучасному цивілізованому суспільстві податки – основна форма доходів держави. Крім цієї суцільно фінансової функції податковий механізм використовується для економічного впливу на суспільне виробництво, його динаміку і структуру, на розвиток науково-технічного прогресу.

У даній темі студент повинен ознайомитися з основами побудови податкової системи, принципів її організації. У процесі вивчення теми студенту необхідно також ознайомитися з методами та методичними підходами, які використовуються в роботі над проблемами дисципліни, розкрити окремі теми та терміни, при визначенні сутності окремих економічних явищ.

Література: [1; 7; 11; 12]

Питання для самоконтролю

1. Податкова система, вимоги до неї.
2. Принципи організації податкової системи.
3. Фактори, що визначають структуру податкової системи.

Тема 3 Організація фіскальної служби та податкової роботи

Методичні вказівки

У даній темі студент повинен ознайомитися та розкрити структуру фіскальної служби України та функції, права й відповідальність працівників фіскальних податкових органів.

У процесі вивчення теми студенту необхідно також ознайомитися з методичними підходами, які використовуються в роботі фіскальних органів.

Література: [1; 3; 7; 9; 11]

Питання для самоконтролю

1. Структура управління фіскальної служби України.
2. Функції апарата управління.
3. Права та відповідальність робітників фіскальної служби.

Тема 4 Податковий контроль

Методичні вказівки

Податковий контроль – це складова частина фінансового контролю. Велика увага приділяється формам податкового контролю. Студент повинен знати порядок проведення і сутність камеральних і документальних перевірок, а також організацію роботи податківців з питань розробки планів-графіків перевірок.

У даній темі студент повинен ознайомитися, визначити та розкрити сутність комплексної, тематичної, оперативної та зустрічної перевірок, їх особливостей. У процесі вивчення теми студенту необхідно також

ознайомитися з строками та періодичністю проведення перевірок і етапів проведення контролю. Розкрити окремі теми та терміни, при визначенні сутності окремих економічних явищ.

Література: [1; 7; 9;]

Питання для самоконтролю

1. Періодичність проведення планових виїзних перевірок.
2. Строки проведення перевірок.
3. Етапи податкового контролю.
4. Характеристика видів податкового контролю.

Тема 5 Податок на додану вартість

Методичні вказівки

При стягуванні непрямих податків виникають правові відносини, у яких приймають участь: суб'єкти податку, носій податку і податковий орган.

Одним з таких податків є ПДВ.

Суб'єкт податку – це виробник чи продавець товару, що відповідно до закону виступає як юридичного платника податку, тобто вносить у бюджет суму податку від реалізованого товару чи зроблених послуг.

Носій податку – це фізична чи юридична особа, кінцевий споживач товару, у ціні якого міститься непрямий податок.

Формально непрямі податки стягуються по пропорційних ставках (тарифам).

Кожен фактичний платник податків сплачує при покупці товару однакову суму податку, незалежно від одержуваного доходу.

Непрямі податки, також як прямі податки, мають свої переваги і недоліки.

У даній темі студент повинен ознайомитися, визначити та розкрити поняття непрямих податків, принципів та організації оподаткування. У процесі вивчення теми студенту необхідно також ознайомитися з методами та методичними підходами, які використовуються в роботі над проблемами дисципліни, розкрити окремі терміни, при визначенні сутності окремих економічних явищ.

Література: [1; 5; 8; 9; 10; 12]

Питання для самоконтролю

1. Види непрямих податків.
2. Визначення та особливості податку на додану вартість.
3. Переваги та недоліки податку на додану вартість.
4. Навести приклад створення доданої вартості як суб'єкта оподаткування.
5. Визначення бази оподаткування податком на додану вартість.
6. Дата виникнення податкових зобов'язань на додану вартість.
7. Пільги по податку на додану вартість.

Тема 6 Акцизний податок. Мито

Методичні вказівки

Акцизний податок, як один з непрямих податків в Україні використовується на товари не першої необхідності. Їх перелік затверджується щорічно до прийняття державного бюджету.

До непрямих податків також відносять і мито.

У даній темі студент повинен ознайомитися з особливостями акцизного оподаткування в Україні, знати перелік підакцизних товарів.

А також ознайомитися з термінологією митної справи та методикою розрахунку мита і знати різницю між митом та митним збором.

Література: [1; 2; 6; 7; 8; 10]

Питання для самоконтролю

1. Платники акцизного податку.
2. Числення сум акцизного податку.
3. Структура регульованої роздрібної ціни по підакцизних товарах.
4. Класифікація мита.
5. Механізм нарахування і сплати мита.
6. Базисні умови постачання, які використовуються в залежності від способу перевезення.
7. Митний збір.

Тема 7 Податок на прибуток підприємств

Методичні вказівки

Прямі податки – податки, стягнуті в результаті придбання й акумулювання матеріальних благ, що залежать від доходу чи майна, і платниками яких безпосередньо є власники цих доходів чи майна.

Валовий дохід – загальна сума доходу платника податків від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній чи нематеріальній формах як на території України, так і за її межами.

Коригований валовий дохід – це валовий дохід, зменшений на величину визначених податків і сум, які не являються доходами підприємства (відповідно до законодавства України).

У даній темі студент повинен ознайомитися з такими категоріями, як податком на прибуток, валовий дохід, валові витрати, амортизація. У процесі вивчення теми студенту необхідно також ознайомитися з методами та методичними підходами, які використовуються в роботі над проблемами дисципліни, розкрити окремі теми та терміни, при визначенні сутності окремих економічних явищ.

Література: [1; 6; 8; 10; 12]

Питання для самоконтролю

1. Порядок визначення валового доходу.
2. Порядок визначення коригованого валового доходу.
3. Склад валових витрат.
4. Визначення дати збільшення валових витрат виробництва.
5. Визначення дати збільшення валових доходів.
6. Порядок нарахування і терміни сплати податку на прибуток.
7. Засади оподаткування прибутку.

Тема 8 Податок за землю та ресурси

Методичні вказівки

Плата за землю – це прямий податок.

Платники податку – власник чи користувач земельних ділянок.

Об'єкт оподаткування – земельні ділянки, які знаходяться у власності або в користуванні.

У даній темі студент повинен ознайомитися з порядком начислення і розрахунків плати за землю, плати за воду, нафту, газ.

У процесі вивчення теми студенту необхідно також знати термін подання розрахунків, застосування ставок та перелік діючих пільг.

Література: [1; 7; 8; 11]

Питання для самоконтролю

1. Платники податку за землю.
2. Об'єкти і база оподаткування.
3. Особливості встановлення ставок земельного податку.
4. Платники збору за спеціальне використання води і газу.
5. Об'єкти оподаткування.
6. Порядок обчислення зборів.

Тема 9 Місцеві податки та збори

Методичні вказівки

У бюджетній системі України важливе місце займають місцеві бюджети. З них фінансуються установи й організації невиробничої сфери, місцеві органи державної влади і самоврядування, підприємства й організації, що входять до складу місцевого господарства. Доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок частини загальнодержавних податків, місцевих податків і зборів, надходжень від здачі в оренду майна комунальної власності, плати за ліцензії, сертифікати і державну реєстрацію суб'єктів господарської діяльності, штрафів і фінансових санкцій, а також за рахунок дотацій з бюджетів вищих рівнів.

У даній темі студент повинен ознайомитися, визначити та розкрити поняття місцевих податків та місцевих зборів до місцевих бюджетів, принципи та організація зборів. У процесі вивчення теми студенту необхідно також ознайомитися з методами та методичними підходами, які використовуються в роботі над проблемами дисципліни, розкрити окремі теми та терміни, при визначенні сутності окремих економічних явищ.

Література: [1; 8; 9; 10]

Питання для самоконтролю

1. Види місцевих податків.
2. Види місцевих зборів.
3. Механізм стягування та порядок сплати місцевих податків і зборів.

Тема 10 Відповідальність платників податків

Методичні вказівки

Ухилення від сплати податків в сучасному оподаткуванні – це дуже важлива проблема.

Студент у даній темі повинен ознайомитися і знати види ухилення від сплати податків та форми податкових зловживань. А також вміти розраховувати фінансові санації за порушення платником податків податкового законодавства.

Література: [1; 8; 9; 11; 12]

Питання для самоконтролю

1. Права платників податків.
2. Обов'язки платників податків.
3. Фінансові санкції за несвоєчасне подання чи неподання декларацій.
4. Фінансові санкції за несвоєчасну сплату чи несплату податків.
5. Правила начислення пені.

2 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

2.1 Основна література

1. Податковий Кодекс України від 02.12.2010р., № 2755 – VI (з діючими змінами та доповненнями).
2. Про державну податкову службу в Україні. – Закон України від 04.12.1990р. № 509-12 (із змінами).
3. Про державний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів. – Закон України від 22.12.1994р. № 320/94-ВР (з доповненнями)
4. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування. – Закон України від 26.06.1997р. № 587-XIV (з доповненнями).
5. Про митний тариф України. – Закон України від 05.04.2001р. № 2371-III (із змінами)

2.2. Додаткова література

6. Буряковский В.В., Кармазин В.А., Каламбет С.В., Водолазская О.А., Налоги. – Днепропетровск: Пороги, 2008. – 615с.
7. Ковальчук К.Ф., Рева Т.М. Налоговый менеджмент промышленного предприятия. – Днепропетровск: Институт технологии, 2006. – 123с.

8. Рева Т.М. Оподаткування: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2009. – 282с.

9. Ісаншина Г.Ю. Податки: Навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2010. – 260с.

10. Тимченко О.М. Оподаткування підприємств. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2011. – 150с.

11. Василик О. Д. Теорія фінансів: Підручник. – К.: НІОС, 2001.- 416с.

12. Періодичні видання за поточний і попередній роки:

«Баланс»

«Бізнес»

«Бухгалтерія, налоги, бізнес»

«Вісник фіскальної служби України»

«Податки і бухгалтерський облік»

3 КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ І ВКАЗІВКИ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Контрольна робота включає 30 варіантів, кожен з яких містить два теоретичних питання і задачу.

Теми контрольних робіт обираються згідно двох останніх цифр номера залікової книжки за таблицею, наведеною в цих методичних вказівках, і узгоджуються з викладачем.

Після вибору теми необхідно підібрати літературні джерела, опрацювати їх і скласти план роботи.

При написанні контрольної роботи не можна обмежуватись лише матеріалом підручників. Необхідно ознайомитись із законодавчими і нормативними актами з обраної теми, підібрати наукову літературу та ознайомитись із публікаціями в періодичних виданнях. Робота повинна бути виконана самостійно, без копіювання тексту підручника або посібника, інструкцій та інших нормативних матеріалів.

Виконується контрольна робота на аркушах формату А 4 машинописним способом (інтервал – 1,5; розмір шрифту – 14 пт). Обсяг теоретичної частини контрольної роботи повинен забезпечити повну відповідь на теоретичні питання і залежить від їх характеру.

Контрольна робота повинна бути належним чином оформлена. На титульному аркуші вказуються назви міністерства, вищого навчального

закладу, кафедри та контрольної роботи, прізвище, ім'я та по батькові студента, факультет, курс, група, номер залікової книжки, номер варіанту, прізвище, ім'я та по батькові керівника контрольної роботи, його вчений ступінь і посада. Наприкінці роботи наводиться список використаної літератури, ставиться дата завершення роботи та особистий підпис.

Список рекомендованої літератури наведено після переліку варіантів контрольної роботи. За текстом слід давати посилання на літературні джерела, які наводяться у списку літератури, в квадратних дужках, наприклад [5, с. 45].

Таблиця вибору варіанту контрольної роботи

Передостання цифра номеру залікової книжки	Остання цифра залікової книжки									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
5	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
8	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Варіанти контрольної роботи

Варіант 1

1. Сутність податків. Визначення податків, їх ознаки. Інші форми платежів до бюджету.

2. Податкова звітність, строки подання та порядок складання.

3. Задача

Визначити суму податкового зобов'язання (податкового кредиту).

Вихідні дані:

За звітний місяць на підприємстві відбулися наступні господарські операції:

- придбано товару на суму 120000 грн (в т.ч. ПДВ);
- продано товару на суму 237000 грн (в т.ч. ПДВ);
- виконано робіт, послуг на суму 8900 грн (в т.ч. ПДВ);

- реалізовано продукції на суму 318100 грн (в т.ч. ПДВ);
- придбано товарно-матеріальних цінностей для основного виробництва – 7200 грн (в т.ч. ПДВ).

Варіант 2

1. Характеристика рентних платежів.
2. Функції податків. Принципи організації податкової системи.
3. Задача:

Визначити суму податкового зобов'язання (податкового кредиту), якщо за звітний період на підприємстві відбулися наступні господарські операції: придбано товару на суму 110125 грн (в т.ч. ПДВ, акцизний збір 1258 грн); продано товару на суму 210123 грн (в т.ч. ПДВ, акцизний податок 4587 грн); придбано основних засобів для основного виробництва на суму 12500 грн (в т.ч. ПДВ); виконано робіт, послуг на суму 17200 грн (в т.ч. ПДВ); придбано товарно-матеріальних цінностей для основного виробництва – 10269 грн (в т.ч. ПДВ).

Варіант 3

1. Елементи податку. Класифікація податків.
2. Характеристика виплат, що здійснюються за рахунок Фонду соціального страхування.

3. Задача

Визначити суму податкового зобов'язання (податкового кредиту), враховуючи дату придбання та реалізації цінностей.

Вихідні дані:

01.03. – одержано попередню оплату за реалізовану готову продукцію в сумі 17120 грн (в т.ч. ПДВ);

05.03. – виконано робіт стороннім організаціям на суму 3195 грн (в т.ч. ПДВ);

05.03. – оприбутковано матеріали від постачальників (одержано податкову накладну) – 5290 грн (в т.ч. ПДВ);

08.03. – реалізовано готову продукцію, оплачену 01.03.11 – 17120 грн (в т.ч. ПДВ);

15.03. – сплачено підрядчикам авансом за виконання робіт – 8920 грн (в т.ч. ПДВ);

25.03. – виконано підрядчиками роботи, послуги – 8920 грн (в т.ч. ПДВ).

Варіант 4

1. Порядок нарахування та сплати Єдиного соціального внеску.

2. Податкова система: поняття, вимоги, структура та фактори, що її визначають.

3. Задача

Визначити ПДВ, якщо за звітний період на підприємстві відбулися наступні господарські операції: реалізовано на митній території продукції на суму 25290 грн (в т.ч. ПДВ), робіт – 12580 грн (в т.ч. ПДВ), послуг – 7100 грн (в т.ч. ПДВ); реалізовано продукції за межі митної території на суму 25000 грн; придбано на митній території України для основного виробництва матеріалів на суму 25800 грн (в т.ч. ПДВ), палива – 2000 грн (в т.ч. ПДВ), послуг – 3695 грн (без ПДВ), основних засобів – 500 грн (в т.ч. ПДВ).

Варіант 5

1. Порядок нарахування та сплати податку на майно.

2. Податкова політика: поняття, напрямки, аксіоми, принципи, особливості в період ринкових відносин.

3. Задача

Визначити податок на додану вартість за лютий місяць поточного року, якщо за звітний період на підприємстві відбулися наступні господарські операції:

- реалізовано продукції, робіт, послуг на митній території України з ПДВ на суму 222000 грн;

- реалізовано продукції на митній території України без ПДВ на суму 8250 грн;

- реалізовано товарів за межі митної території України на суму 20500 грн;

- придбано на митній території з ПДВ для основного виробництва матеріалів – 75800 грн, палива – 82000 грн, МШП – 1000 грн;

- придбано на митній території товарно-матеріальних цінностей з ПДВ, які не використовуються в основному виробництві на суму 41500 грн, без ПДВ на суму 8500 грн;

- придбано за межами митної території України товарів на суму 78200 грн (митна вартість).

Варіант 6

1. Податкова система в Україні: основні етапи становлення, склад, структура, принципи побудови, їх реалізація.

2. Єдиний податок: економічний зміст, платники, особливості сплати.

3. Задача

Визначити суму податкового зобов'язання, акцизного податку та мита, якщо підприємство за звітний період реалізувало продукції на митній території України на суму 103900 грн (в т.ч. ПДВ), придбало товару за межами митної території на суму 13200 грн (митна вартість), мито становить 12 % митної вартості. Акцизний податок 0,5 ЄВРО з одиниці товару. Крім того було придбано послуг на суму 7100 грн. (мито 5 % до митної вартості), основних засобів на митній території на суму 14750 грн (в т.ч. ПДВ), матеріалів – 27100 грн (в т.ч. ПДВ). Примітка: було придбано товару за межами митної території 200 одиниць; курс: 1 ЄВРО – 15 грн.)

Варіант 7

1. Місцеві податки і збори.

2. Фіскальна служба держави, її функції. Права і відповідальність її працівників.

3. Задача

За місяць поточного року підприємство відвантажило покупцям 20000 декалітрів спирту. Договірна ціна (без акцизного податку і ПДВ) одного декалітра - 8,20 грн. Акцизний податок на пиво 0,4 ЄВРО за 1 декалітр.

Визначити: 1) ціну пива з урахуванням акцизного податку і ПДВ; 2) загальну виручку від реалізації продукції; 3) чисту виручку від реалізації.

Примітка: 1 ЄВРО – 15 грн.

Варіант 8

1. Історія виникнення та сучасний стан податків та податкової системи.

2. Порядок визначення оподатковуваного доходу при оподаткуванні податком з доходів фізичних осіб

3. Задача.

Визначити валові доходи, валові витрати, оподатковуваний прибуток та податок на прибуток.

Вихідні дані:

Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) за звітний період склала 125000 грн (в т.ч. ПДВ), акцизний податок – 12300 грн. Заробітна плата без нарахувань на неї – 13500 грн (нарахування на фонд заробітної плати провести самостійно); матеріальні витрати – 14700 грн; витрати на відрядження – 800 грн, амортизація основних засобів – 10100 грн; витрати на рекламу – 950 грн.

Крім того, підприємство одержало штрафних санкцій – 1750 грн, прибуток від ліквідації основних засобів – 1200 грн, прибуток від здачі майна в оренду – 13100 грн. У цьому ж звітному періоді були виявлені збитки минулих років – 13970 грн, сплачено штраф – 2100 грн, одержано збиток від реалізації цінних паперів – 110 грн.

Варіант 9

1. Правове регламентування встановлення податків.

2. Порядок нарахування та сплати рентної плати.

3. Задача

Визначити суму податку на прибуток, яку повинно сплатити підприємство за підсумком трьох кварталів.

Вихідні дані:

Виручка від реалізації підакцизних товарів, що надійшла у III кварталі, дорівнювала 27000 грн разом з ПДВ. Ставка акцизного податку – 10%. Матеріальні затрати за цей період становили 8400 грн. Інші витрати, що відносяться на собівартість, 6000 грн. У III кварталі нараховано амортизаційних відрахувань на суму 4000 грн. Виручка від реалізації товарів за перше півріччя становила 52800 грн. разом з ПДВ (зменшена на суму акцизного податку), собівартість їх виробництва – 39000 грн. Інших операцій, які б впливали на

формування валового доходу, підприємство у попередніх кварталах не здійснювало.

Варіант 10

1. Облік і контроль платників та надходжень податків.
2. Податок на прибуток підприємств.
3. Задача

Визначити податок на прибуток підприємства за рік, якщо дохід від реалізації продукції склав – 563200 грн (в т.ч. ПДВ та акцизний податок 45200 грн), дохід від реалізації послуг 27500 грн (в т.ч. ПДВ та акцизний податок 500 грн.), дохід від продажу цінних паперів 58700 грн. За звітний період було придбано палива на суму 25800 грн, матеріалів – 9100 грн, нараховано основної заробітної плати – 12700 грн (без нарахувань на неї). Витрати на капітальний ремонт основних засобів склали 8950 грн, на презентацію товару – 4000 грн.
Примітка: прибуток за попередній звітний період склав 50500 грн.

Варіант 11

1. Характеристика видів та форм податкового контролю.
2. Податок на додану вартість.
3. Задача

Визначити податок на прибуток підприємства за січень поточного року, якщо дохід від реалізації продукції склав 13010 грн (в т.ч. ПДВ), від реалізації послуг – 2605 грн (в т.ч. ПДВ). Крім того було одержано дохід від курсових різниць – 4800 грн, від здачі майна в оренду – 15500 грн. За звітний період було придбано для основного виробництва матеріалів на суму 5600 грн, сировини – 7900 грн, палива – 10000 грн. Витрати на оплату праці склали 22500 грн (без нарахувань на неї), на презентацію – 5500 грн.

Примітка: оподаткований прибуток за попередній звітний період склав – 105000 грн.

Варіант 12

1. Сутність податку на додану вартість, його зародження та розвиток.
Передумови впровадження податку на додану вартість в Україні.

2. Місцеві податки та збори.

3. Задача

Документальною перевіркою платника податку за попередній звітний рік, проведеною в квітні поточного року, донараховано податку на прибуток 20 тис. грн, податку на додану вартість – 30 тис. грн, акцизного податку – 15 тис. грн. Розрахувати розмір фінансової санкції.

Варіант 13

1. Податок на додану вартість: платники, ставки, об'єкт, порядок і методи обчислення, строки сплати.

2. Види податкових перевірок.

3. Задача

Декларацією податку на прибуток на I квартал поточного року було подано платником до податкової інспекції 30 квітня. Сума податкових зобов'язань платника по декларації становить 50 тис. грн. Станом на 20 квітня платником внесено до бюджету податку на прибуток у сумі 48 тис. грн. Крім того, є переплата податку на додану вартість у сумі 5 тис. грн. Розрахувати розмір фінансових санкцій.

Варіант 14

1. Пільги по податку на додану вартість.

2. Формування та розвиток податкової системи в Україні.

3. Задача

Документальною перевіркою за II квартал поточного року встановлено, що суму податку на прибуток занижено на 15 тис. грн. Розрахувати суму фінансових санкцій, нарахувати пеню та визначити загальну суму донарахувань до бюджету, враховуючи, що перевірка проводилася 10 серпня поточного року.

Варіант 15

1. Акцизний податок. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Платники, об'єкт оподаткування, строки сплати та подання декларацій.

2. Єдиний податок. Характеристика груп платників.

3. Задача

Підприємство сплачує ПДВ до бюджету один раз на місяць. Показати стан розрахунків та обчислити пеню, виходячи з таких даних:

- у січні підприємство нарахувало 30 тис. грн ПДВ;
- в лютому - 40 тис. грн;
- в березні – 20 тис. грн.

Платіжне доручення в банк на перерахування ПДВ до бюджету воно подало:

- 24.02 – на суму 30 тис. грн;
- 03.03 – на суму 8 тис. грн;
- 13.03 – на суму 8 тис. грн;
- 22.03 – на суму 20 тис. грн;
- 15.04 – на суму 30 тис. грн.

Варіант 16

1. Перелік підакцизних товарів і ставки акцизного податку. Порядок включення акцизного податку у ціну товарів. Методика обчислення сум акцизного податку, що підлягають сплаті до бюджету.

2. Особливості оподаткування при сплаті податку на землю.

3. Задача

Необхідно визначити суму податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітного кварталу. Протягом звітного кварталу підприємством здійснено таку операції:

- доходи від реалізації товарів, послуг та робіт склали 450 000 грн з урахуванням ПДВ;
- сума штрафів, неустойки та пені, отриманих за рішенням сторін договору, 3100 грн;
- сума коштів у частині зайво сплаченого податку — 300 грн;
- оприбутковано сировину для виготовлення товарної продукції на 22 000 грн без урахування ПДВ;
- отримано токарний верстат — 800 000 грн;
- нараховано заробітну плату працівникам підприємства — 36 000 грн;
- здійснено відрахування від фонду оплати праці працівників підприємства — 20 200 грн;

- балансова вартість запасів на початок звітного періоду становить 3600 грн, на кінець звітного періоду — 7300 грн;
- амортизаційні відрахування звітного періоду — 3500 грн.

Варіант 17

1. Мито та митна політика. Платники, ставки, порядок сплати, пільги, справляння мита та порядок його перерахування в бюджет.

2. Особливості оподаткування податком на додану вартість.

3. Задача

Торгівельне підприємство А у даному звітному періоді придбало сканер на суму 6000 грн, в т.ч. ПДВ. Зробило передоплату за сировину та матеріали підприємству В – 24000 грн, в т.ч. ПДВ – 4000 грн. За реалізовану раніше продукцію надійшли грошові кошти в розмірі 12000 грн.

Визначити податкове зобов'язання, податковий кредит, суму ПДВ, яка належить сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету.

Варіант 18

1. Функції державної фіскальної служби України.

2. Плата за землю. Форми плати за землю. Основи побудови земельного податку.

3. Задача

Торгівельне підприємство А у даному звітному періоді придбало принтер на суму 4200 грн, в т.ч. ПДВ, здійснило передоплату за сировину та матеріали підприємству В – 3000 грн, в т.ч. ПДВ. За реалізовану продукцію надійшли грошові кошти в розмірі 36000 грн разом з ПДВ. Балансова вартість основних засобів на початок звітного періоду 120000 грн. Сума нарахованої амортизації - 1950 грн. Сума нарахованої заробітної плати працівникам підприємства склала 12000 грн.

Визначити оподаткований прибуток.

Варіант 19

1. Податок на прибуток: платники, ставки, порядок обчислення та сплати, авансові платежі, їх строки і порядок встановлення.

2. Основи і мета встановлення плати за ресурси. Принципи встановлення плати за ресурси. Види плати за ресурси, побудова ставок і визначення платників.

3. Задача

Необхідно визначити розмір податкових зобов'язань, які нараховані продавцем за результатами виконання договору купівлі-продажу товару.

Відповідно до договору купівлі-продажу №317 від 02.04. підприємство «Альфа» реалізує товар (продукти харчування) підприємству – покупцю «Комінфо». Операція виконана в такому порядку:

16.04 – відвантаження товару на загальну суму 10500 грн, 18.04 – отримання оплати від покупця – 10500 грн.

Варіант 20

1. Об'єкт оподаткування податком на прибуток. Доходи й витрати підприємств, як основа визначення прибутку, їх склад.

2. Пільги по податку з доходів фізичних осіб.

3. Задача

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодування з бюджету) за результатами звітного місяця, якщо підприємство реалізує різні види продукції.

Протягом звітного місяця здійснено такі операції:

- реалізовано товарів на території України на суму 68 000 грн (без урахуванням ПДВ);

- здійснено первинну емісію цінних паперів на суму 7000 грн;

- нараховано та виплачено заробітну плату робітникам підприємства у розмірі 22 000 грн;

- здійснено обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників 7 000 грн;

- закуплено канцелярські товари вітчизняного виробництва на суму - 250 грн (з урахуванням ПДВ);

- експортовано товарів на суму – 390 000 грн;

- отримано від постачальника матеріали для виробництва продукції 8 000 грн (без урахуванням ПДВ);

- придбано з ПДВ товари, вартість яких включається до складу валових витрат виробництва, на суму – 36 000 грн;
- надано цех у фінансовий лізинг. Отримано винагороду – 9 000 грн.

Варіант 21

1. Пільги з податку на прибуток. Умови застосування окремих пільг.
2. Платники податків, їх обов'язки, права і відповідальність.
3. Задача

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного кварталу, якщо підприємство реалізує різні види продукції.

Протягом звітного кварталу здійснено такі операції:

1. відповідно до договору (загальна сума за договором 60000 грн (включаючи ПДВ), що передбачає оплату взаємними постачаннями:

-у квітні підприємство відвантажило напівфабрикати на суму 39 000 грн (без ПДВ);

-у травні на підприємстві оприбутковано товари на суму 30 000 грн;

-у червні отримано медикаменти, сума за накладною – 9300 грн та відвантажено комплектуючі, сума за накладною – 18200 грн.

2. Відповідно до договору (загальна сума за договором 77500 грн, (включаючи ПДВ), що передбачає оплату коштами, підприємство реалізує готову продукцію. Операції були здійснені у такому порядку:

-у квітні отримано часткову попередню оплату на поточний рахунок підприємства в сумі 43 000 грн;

-у травні підприємством відвантажено готову продукцію, відповідно до накладної, сума склала 40 000 грн;

-у червні отримано оплату продукції – 8000 грн.

Варіант 22

1. Характеристика екологічного податку.
2. Податок з доходів фізичних осіб. Виділення видів доходів і категорій платників.
3. Задача

Визначити загальну суму мита, акцизного податку і ПДВ, які підлягають сплаті до бюджету.

Підприємство ввозить на митну територію України 900 тисяч пляшок горілки (місткістю 0,5 л., 45 %), митна вартість яких становить 18000 тис. грн. Ставка мита – 5,2 євро за 1 л. 100%-го спирту, ставка акцизного податку – 0,48 ЄВРО за 1 літр.

Примітка: курс НБУ = 1євро = 15 грн.

Варіант 23

1. Податок з доходів фізичних осіб. Податкові соціальні пільги.
2. Рентні платежі.
3. Задача

Обчислити ввізне мито при розмитненні імпортованих тютюнових виробів

Вихідна інформація:

Найменування тютюнових виробів	Кількість, шт.	Ставка ввізного мита, ЄВРО
Сигари	1180	1,8 за 100 шт.
Сигарети з фільтром	1200	1,2 за 1000 шт.
Сигарети без фільтру	1120	1,1 за 1000 шт.
Тютюн для паління	53 кг	3,5 за 1 кг
Тютюнова сировина	1970 кг	2,1 за 100 кг

Примітка: Курс НБУ: 1 ЄВРО – 15 грн.

Варіант 24

1. Порядок застосування податкових соціальних пільг.
2. Акцизний податок.
3. Задача

Визначити суму мита, яке має сплатити фірма.

Фірма імпортує партію морепродуктів масою 2200 кг та митною вартістю 9888 тис. грн. Ставку ввізного мита для цього виду товарів встановлено комбіновану на рівні 15 % митної вартості, але не менше 25 грн за 1 кг.

Варіант 25

1. Податкова звітність підприємств, порядок її оформлення та подання.
2. Єдиний соціальний внесок, порядок його формування та використання.
3. Задача

Визначити: ціну спирту з урахуванням непрямих податків; загальну виручку від реалізації продукції та чисту виручку від реалізації, якщо:

За місяць поточного року підприємство відвантажило покупцям 24000 декалітрів спирту. Договірна ціна (без акцизного податку і ПДВ) одного декалітра - 1959,20 грн. Акцизний податок на спирт 0,35 ЄВРО за 1 літр. (1ЄВРО = 15 грн.).

Варіант 26

1. Податок на додану вартість, його характеристика.
2. Кримінальна відповідальність за ухилення від оподаткування.
3. Задача

Розрахувати роздрібну ціну 1 пляшки горілки

Собівартість 1 пляшки горілки (0,5 літра, 40%) для підприємства-виробника становить 28,7 грн., розрахунковий прибуток на 1 пляшку – 10,25 грн., акцизний податок – 6,5 грн за 1 пляшку 100% спирту.

Варіант 27

1. Державна фіскальна служба України.
2. Податок на прибуток, його характеристика.
3. Задача

Необхідно визначити розмір валових витрат, які розраховані платником податку — покупцем комплектуючих виробів за результатами виконання умов договору купівлі-продажу.

Вихідні дані:

Відповідно до Договору купівлі-продажу №310 від 10.11. підприємство «Оksamит» придбає комплектуючі вироби у підприємства — продавця «Берізка». Операції виконано в такому порядку:

18.11— перерахування оплати постачальнику на загальну суму 12000 грн;

02.12— оприбуткування комплектуючих виробів. Загальна сума за накладною — 12000 грн.

Варіант 28

1. Податкова політика України
2. Контроль за порядком нарахування та сплатою податків і зборів

3. Задача

Визначити суму ПДВ, яку підприємство повинно сплатити до бюджету.

Підприємство виготовляє і реалізує чашки і тарілки. Собівартість чашки – 9,00 грн.; норма рентабельності – 25 %; вартість сировини (без ПДВ) – 4,50 грн/шт. Ціна реалізації (з ПДВ) тарілки – 13,05грн/шт.; норма рентабельності 20% ; 50 % собівартості становить сировина (без ПДВ), яка закуповується у постачальників. За звітний період було реалізовано 2750 шт. чашок і 3150 шт. тарілок.

Варіант 29

1.Порядок обчислення і сплати ПДВ. Податкові періоди. Порядок реєстрації осіб як платників ПДВ.

2.Об'єкт та база оподаткування акцизним податком. Порядок нарахування і сплати акцизного податку.

3. Задача

Визначити суму штрафних санкцій, які повинні бути застосовані до квартального платника ПДВ, який протягом 2-х податкових періодів затримав подання податкової декларації. Орган ДПС самостійно визначив суму податкового зобов'язання з ПДВ, яка становила 11600 грн.

Варіант 30

1.Сутність податку на прибуток підприємств. Платники, об'єкт оподаткування та ставки податку.

2. Права, обов'язки і відповідальність органів Державної фіскальної служби.

3. Задача

Харківська тютюнова фабрика виробляє тютюнові вироби. Максимальна роздрібна ціна на сигарети з фільтром “Екстра” становить – 18,46 грн, без ПДВ і акцизного податку – 8,36 грн. Фактичні обсяги реалізації сигарет з фільтром за звітний період – 5000 пачок.

Визначити суму акцизного податку.

4. Приклади рішення завдань

Приклад 1.

Визначити суму мита, яке має сплатити фірма.

Фірма імпортує партію морепродуктів масою 2400 кг та митною вартістю 38 тис. грн. Ставку ввізного мита для цього виду товарів встановлено комбіновану на рівні 20 % митної вартості, але не менше 5,0 грн за 1 кг

Розв'язання

$$\text{Мито} = 24000 * 20\% = 4800 \text{грн.}$$

Приклад 2.

До оподаткування доходи групи платників з низькими доходами становлять 80 000 тис. грн, доходи групи платників з високими доходами становлять 26 000 тис. грн. Сума сплачених податків групою платників з низькими доходами становить 9 000 тис. грн, групою платників з високими доходами – 21 000 тис.грн.

Розв'язання

1.Визначимо структуру доходів до сплати податків:

$$\text{СН} = (80000/340000)*100\% = 23,53\% - \text{для платників з низьким доходом};$$

$$\text{СВ} = (260000/340000)*100\% = 76,47\% - \text{для платників з високим доходом};$$

2.Знайдемо ефективну податкову ставку:

$$\text{СтН} = (9000/80000)*100\% = 11,25\% - \text{для платників з низьким доходом};$$

$$\text{СтВ} = (21000/260000)*100\% = 8,08\% - \text{для платників з високим доходом};$$

3.Дохід після сплати податків дорівнює :

$$\text{Дн} = 80000 - 9000 = 71000 \text{ (грн)} - \text{для платників з низьким доходом};$$

$$\text{Дв} = 260000 - 21000 = 239000 \text{ (грн)} - \text{для платників з високим доходом};$$

4.Визначимо структуру доходів після сплати податків:

$$\text{СН}' = (71000/310000)*100\% = 22,90\% - \text{для платників з низьким доходом};$$

$$\text{СВ}' = (239000/310000)*100\% = 77,10\% - \text{для платників з високим}$$

доходом;

Розрахунки записано в таблицю

Визначення типу податкової системи держави

Групи платників податку в залежності від доходу	Доходи платників, тис.грн.	Структура доходу до сплати податків, %	Сума сплачених податків, тис.грн.	Ефективна податкова ставка, %	Доход після сплати податків, тис.грн.	Структура доходу після сплати податків, %
1. З низькими доходами	80000	23,53	9000	11,25	71000	22,90
2. З високими доходами	260000	76,47	21000	8,08	239000	77,10
Разом	340000	100,00	30000	-	310000	100

Висновок: у зв'язку з тим, що ефективна податкова ставка платників з низькими доходами (11,25%) вище ефективної податкової ставки для платників з високими доходами (8,08%), податкова система є регресивною. Після податків структура доходу розподілилася на користь платників з високими доходами.

Приклад 3.

Необхідно розрахувати суму адміністративного штрафу, фінансових санкцій та пені, які потрібно перерахувати до бюджету.

Особи, відповідальні за податкові правопорушення - керівник підприємства та головний бухгалтер.

Вихідні дані

Актом камеральної перевірки донараховано податок на прибуток у сумі 2000 грн. Періодом затримки платежу 32 доби. Ставка НБУ, яка діяла на момент виникнення податкового боргу 25% річних, на момент погашення – 24% річних.

Розв'язання

1.Визначимо розмір адміністративного штрафу (АШ), що підлягає стягненню з посадових осіб за нормами.

Вид порушення – порушення порядку ведення податкового обліку.

Розмір адміністративного штрафу – 170 грн за перше порушення.

Підлягає стягненню з керівника підприємства:

$$АШ1=170 \text{ грн}$$

Підлягає стягненню з головного бухгалтера:

$$АШ2=170 \text{ грн}$$

2.Визначимо фінансову санкцію за результатами камеральної перевірки:

$$\Phi C' = 0,05 \times \text{ПБ},$$

де ΦC – фінансова санкція;

ПБ – податковий борг.

Необхідна вимога: штраф 25% від суми боргу.

Таким чином, розмір ΦC за рахунком:

$$\Phi C' = 0,25 \times 2000 = 500 \text{ грн}$$

3. Визначимо пеню за несвоєчасну сплату податкового зобов'язання.

Розрахуємо одноденний розмір пені виходячи з максимальної ставки НБУ (S), або той, що діяла на момент виникнення податкового боргу, або на момент його сплати:

$$\text{Max } S = 25\%,$$

$$SD = (25\% / 365) * 1,2 = 0,082\%,$$

де SD – ставка пені за кожен день прострочення платежу.

Сума пені розраховується за формулою

$$П = (\text{ПБ} * SD * K) / 100\%,$$

де K – кількість прострочених сплати податків.

$$П = (2000 * 0,082\% * 32) / 100\% = 52,48 \text{ грн}$$

Висновок: адміністративні штрафи, що стягуються з кожної посадової особи підприємства, складає по 170 грн; фінансова санкція за результатами камеральної перевірки складає 500 грн; розмір нарахованої пені складає 52,48 грн.

Приклад 4.

Необхідно визначити розмір податкових зобов'язань, які нараховані продавцем за результатами виконання договору купівлі-продажу товару. Заповнити декларацію.

Відповідно до договору купівлі-продажу №155 від 02.12.05 підприємство «День» реалізує товар (продукти харчування) підприємство – покупцю «Південь». Операція виконана в такому порядку:

05.12 – відвантаження товару на загальну суму 1800 грн,

15.12 – отримання оплати від покупця – 1800 грн.

Розв'язання

У процесі реалізації товару у підприємства – продавця «День» виникають податкові зобов'язання з ПДВ.

05.12 – податкові зобов'язання = $1800 \times (20\%/120\%) = 300$ грн
(відбулася перша подія – відвантаження товару).

Оскільки вартість товарів надана з урахуванням ПДВ, то необхідно взяти до уваги, що така сума складає 120% реалізаційної вартості товарів без урахуванням ПДВ (100% реалізаційної вартості + 20% ПДВ).

Для розрахунку сум ПДВ, якщо вартість реалізації (придбання) товару відома з урахуванням ПДВ, слід використовувати пропорцію:

1800 грн – 120% вартості реалізації

ПДВ - 20% вартості реалізації

ПДВ = $1800 \times (20\%/120\%) = 1800 \times 1/6 = 300$ грн.

05.12 – податкові зобов'язання не виникають, оскільки покупцем здійснено оплату того товару, який було поставлено раніше, тобто завершено процес реалізації (відбулася друга подія процесу реалізації – отримання оплати за товар, який було відвантажено раніше).

Висновок: розмір податкових зобов'язань за результатами договору складає 300 грн.

Приклад 5.

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодування з бюджету) за результатами звітного місяця, якщо підприємство реалізує різні види продукції і заповнити декларацію.

Протягом звітного місяця здійснено такі операції.

1. Реалізовано товарів на території України на суму 50 000 грн (без урахування ПДВ).

2. Здійснено первинну емісію цінних паперів на суму 6 000 грн.

3. Нараховано та виплачено заробітну плату робітникам підприємства у розмірі 10 000 грн.

4. Здійснено обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників – 4 000 грн.

5. Закуплено канцелярські товари вітчизняного виробництва на суму - 90 грн (з урахуванням ПДВ).

6.Надано шефську допомогу міській лікарні на суму – 1500 грн.

7. Експортовано товарів на суму – 180 000 грн.

8.Отримано від постачальника матеріали для виробництва продукції – 2 000 грн (без урахуванням ПДВ).

9. Придбано з ПДВ товари, вартість яких включається до складу валових витрат виробництва, на суму – 24 000 грн.

10.Надано цех у фінансовий лізинг. Отримано винагороду – 6 000 грн.

Розв'язання задачі доцільно довести в табличному вигляді

Таблиця - Визначення суми ПДВ,що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодування з бюджету) за результатами звітного місяця

Зміст операції	Податкове зобов'язання (ПЗ), грн	Податковий кредит (ПК),грн
1	2	3
1.Реалізовано товарів на території України на суму 50 000 грн (без урахуванням ПДВ). Податкові зобов'язання = $50000 \times (20\% / 100\%) = 10000$ грн (розрахунок ведеться за ставкою 20%)	10 000	
2.Здійснено первину емісію цінних паперів на суму 6 000 грн. Операція не є об'єктом оподаткування ПДВ.	-	
3.Нараховано і виплачено заробітну плату робітникам підприємства у розмірі 10 000 грн. Операція не є об'єктом оподаткування ПДВ.	-	
4.Здійснено обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників – 40 000 грн. Операція не є об'єктом оподаткування ПДВ.	-	
5.Закуплено канцелярські товари вітчизняного виробництва на суму – 900 грн (з урахуванням ПДВ). Оскільки вартість товарів надана з урахуванням ПДВ, то необхідно взяти до уваги, що така сума складає 120% реалізованої вартості товарів без урахуванням ПДВ (100% реалізованої вартості + 20% ПДВ). Тому податковий кредит дорівнює: $900 \times (20\% / 120\%) = 150$ грн	-	150
6. Експортовано товарів на суму – 180 000 грн. Експортні операції оподатковуються за ставкою 0%.	0	
7. Отримано від постачальника матеріали для виробництва продукції – 2 000 грн.(без урахуванням ПДВ). Податковий кредит дорівнює $2000 \times 0,2 = 400$ грн (розрахунок ведеться за ставкою 20%)	-	400
8. Придбано з ПДВ товари,вартість яких включається до складу валових витрат виробництва на суму 24 000 грн. Податковий кредит становить: $24\,000 \times (20\% / 120\%) = 24000 \times 1/6 = 6000$ грн.	-	6000

Продовження табл.

1	2	3
9. Надано цех в фінансових лізинг отримано винагороду – 6 000 грн. Податкові зобов'язання = $6000 \times 1/6 = 1000$ грн.	1000	
Разом	11000	6550

Для розрахунку сум ПДВ, якщо вартість реалізації (придбання) товару відома з урахуванням ПДВ, слід використовувати пропорцію:

900 грн. - 120% вартості реалізації

ПДВ - 20% вартості реалізації

$$\text{ПДВ} = 900 \times (20\% / 120\%) = 900 \times 1/6 = 150 \text{ грн.}$$

Суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітного періоду, розраховуємо за формулою:

$\text{ПДВ} = \text{ПЗ} - \text{ПК} = 11000 - 6550 = 4450$ (грн.) – підлягає статі в бюджет за результатами звітного місяця.

Висновок: сума ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітного місяця, складає 4450 грн.

Приклад б.

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного кварталу, якщо підприємство реалізує різні види продукції. Заповнити декларацію.

Протягом звітного кварталу здійснено такі операції:

1. Відповідно до договору (загальна сума за договором 42 000 грн, включаючи ПДВ), що передбачає оплату взаємними постачаннями:

- у квітні підприємство відвантажило напівфабрикати на суму 22 000 грн (без ПДВ);

- у травні на підприємстві оприбутковано товари на суму 28 000 грн;

- у червні отримано медикаменти, сума за накладною – 8400 грн.

Відвантажено комплектуючі, сума за накладною – 13 200 грн.

2. Відповідно до договору (загальна сума за договором 58500 грн, включаючи ПДВ), що передбачає оплату коштами, підприємство реалізує готову продукцію. Операції були здійснені у такому порядку:

- у квітні отримано часткову попередню оплату на поточний рахунок підприємства в сумі 30 000 грн;
- у травні підприємством відвантажено готову продукцію. Відповідно до накладної, сума склала 36 000 грн;
- у червні отримано оплату продукції – 6000 грн.

Розв'язання

Розв'язання задачі доцільно виконати в табличному вигляді

Таблиця - Визначення суми ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного кварталу

Зміст операції	Податкове зобов'язання (ПЗ), грн	Податковий кредит (ПК), грн
1	2	3
1. Відповідно до договору (загальна сума за договором 42 000 грн., включаючи ПДВ), що передбачає оплату взаємними постачаннями		
- у квітні підприємство відвантажило напівфабрикати на суму 22 000 грн (без ПДВ) ПЗ=22 000x0,2=4400 грн	4400	
- у травні на підприємстві оприбутковано товари на суму 28 000 грн; ПК=28 000x0,2=5600 грн		5600
- у червні отримано медикаменти, сума за накладною – 8400 грн. Реалізація медичних препаратів за переліком КМУ звільнена від оподаткування ПДВ, податковий кредит не виникає		-
- у червні відвантажено комплектуючі, сума за накладною – 13 200 грн. Сума, що являє собою підсумкову суму за накладною, містить ПДВ, тому ПЗ= 13200x1/6=2200 грн.	2200	
2. Відповідно до договору (загальна сума за договором 58500 грн, включаючи ПДВ), що передбачає оплату коштами, підприємство реалізує готову продукцію. Операції були здійснені у такому порядку.		
- у квітні отримано часткову попередню оплату на поточний рахунок підприємства в сумі 30 000 грн	5000	
- у травні підприємством відвантажено готову продукцію. Відповідно до накладної, сума склала 36 000 грн	1000	
- у червні отримано оплату продукції – 6000 грн	-	
Разом	12600	5600

Аналіз операції 2. За умовою наведеної операції, договір на реалізацією продукції виконується протягом всього кварталу шляхом здійснення часткових відвантажень та отримання часткових оплат від покупця. Тому протягом виконання умов договору у платника виникають лише податкові зобов'язання з ПДВ. Для розрахунку податкових зобов'язань слід брати до уваги дату виникнення податкових зобов'язань.

1) квітень: $PЗ = 30000 \times 1/6 = 5000$ грн (перша подія – отримання попередньої оплати на поточний рахунок),

2) травень: $PЗ = (36000 - 30000) \times 1/6 = 6000 \times 1/6 = 1000$ грн

- відвантаження 30000 грн за рахунок попередньої оплати, що була в квітні (друга подія – відвантаження продукції в рахунок оплати, що отримана раніше);

- відвантаження 6000 грн за рахунок майбутніх оплат (перша подія – відвантаження продукції).

Висновок: сума ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітного кварталу, складає 7000 грн.

Приклад 7.

Необхідно визначити суму акцизного податку, що має сплатити ТОВ «Крокус», контракту вартість з врахуванням непрямих податків та ціну 1 л вина.

ТОВ «Крокус» - виробник алкогольних напоїв та пива відвантажило в звітному періоді покупцю ТОВ «Гарант» вина виноградні натуральні в обсязі 1500 л. Оплата в звітному періоді не отримана. Контрактна вартість становить 15240 грн без ПДВ (без акцизного податку).

Ставка акцизного податку становить 0,25 грн за 1 л.

Розв'язання

1. Визначимо суму акцизного податку за твердою ставкою відповідно до формули:

$$A_3 = 0,25 \times 1500 = 375 \text{ грн.}$$

2. Визначимо контрактну вартість з врахуванням непрямих податків:

$$B = B' + 0,2 \times B' + A_3,$$

де B – контрактна вартість з врахуванням непрямих податків;

B' – контрактна вартість без врахування непрямих податків.

$$B = 15240 + 0,2 \times 15240 + 375 = 18663 \text{ грн.}$$

3. Визначимо ціну 1 л вина

$$Ц = B/K,$$

де Ц – ціна одиниці товару.

Таким чином:

$$Ц = 18663/1500 = 12,44 \text{ грн.}$$

Висновок: сума акцизного податку, що підлягає сплаті з реалізації вина виноградного натурального складає 375 грн, контрактна вартість з врахуванням непрямих податків становить 18 663 грн, ціна 1 л вина складає 12,44 грн.

Приклад 8.

Необхідно розрахувати фактурну вартість товару, митну вартість, суми мита, митного збору та ПДВ.

Підприємство-резидент «Шедевр» на підставі договору купівлі-продажу з підприємством-нерезидентом «VIP» одержало товар на суму 55303 дол. США (452 од. за ціною 74 дол. США за одиницю), у тому числі транспортні послуги на території України на 210 дол. США (відповідно до рахунку-фактури) на умовах СРТ (перевезення оплачене до пункту призначення) м.Дніпропетровськ. Даний товар обкладається митом за ставкою 10%, ставка митного збору 0,2%. Курс НБУ на дату оформлення вантажної митної декларації – 5,54 грн/дол. США.

Розв'язання

Нагадаємо, що база оподаткування митом включає в себе митну вартість, яка складається з вартості на момент перетинання кордону України.

До бази оподаткування ПДВ включається, крім митної вартості, сума мита.

Таким чином:

1. Фактурна вартість (ФВ) складає:

$$ФВ = 55303 \times 5,54 = 306379 \text{ грн.}$$

2. Транспортні витрати (ТВ) по території України складають:

$$ТВ = 210 \times 5,54 = 1163 \text{ грн.}$$

3. Митна вартість (МВ) визначається шляхом зменшення фактурної вартості на вартість транспортування по Україні:

$$MB = 306379 - 1163 = 305216 \text{ грн.}$$

4. Мито (M), розраховане за формулою, дорівнює:

$$M = S_i \times MB,$$

де S_i – ставка мита.

$$M = 0,1 \times 305216 = 30522 \text{ грн.}$$

5. Митний збір (Mз) дорівнює:

$$M = S_{Mз} \times MB$$

де $S_{Mз}$ – ставка митного збору.

$$Mз = 0,002 \times 305216 = 61 \text{ грн.}$$

6. Податок на додану вартість становить:

$$\text{ПДВ} = (MB + M) \times S_{\text{ПДВ}}$$

де $S_{\text{ПДВ}}$ – ставка податку на додану вартість

$$\text{ПДВ} = (305216 + 30522) \times 20\% = 79680 \text{ грн.}$$

Приклад 9.

Необхідно визначити розмір валових витрат, які нараховані платником податку — покупцем комплектуючих виробів за результатами виконання договору купівлі-продажу.

Вихідні дані

Відповідно до Договору купівлі-продажу №196 від 12.11.05 підприємство «Шанс» придбає комплектуючі вироби у підприємства — продавця «Фортуна». Операції виконано в такому порядку:

14.11 — перерахування оплати постачальнику на загальну суму 3000 грн

02.12 — оприбуткування комплектуючих виробів. Загальна сума за накладною — 3000 грн.

Розв'язання

У процесі придбання комплектуючих виробів у підприємства - покупця «Шанс» виникають валові витрати з податку на прибуток підприємств.

14.11.05 — відбулась перша подія (перерахування оплати за майбутні поставки), яка є підставою для нарахування валових витрат. Оскільки у склад валових витрат не враховується ПДВ, сплачений у складі ціни придбання, то для відображення валових витрат необхідно виділити ПДВ із загальної суми попередньої оплати.

Для розрахунку розміру валових витрат слід пам'ятати, що сума передоплати складається з власно вартості придбання та з суми ПДВ, що нарахована на таку вартість за ставкою 20%. Тому сума передоплати являє собою 120% вартості придбання без урахування ПДВ (100% реалізаційної вартості + 20% ПДВ).

Валові витрати = $3000 \times (100\% / 120\%) = 2500$ грн.

02.12 — валові витрати не виникають, оскільки покупцем отримано комплектуючі вироби саме на ту суму, яка була перерахована постачальнику, тобто процес купівлі-продажу завершено (відбулась друга подія процесу придбання — оприбуткування комплектуючих, вартість яких оплачена раніше)

Висновок: розмір валових витрат за результатами виконання договору складає 2500 грн.

Приклад 10.

Необхідно визначити суму податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітного кварталу.

Протягом звітного кварталу підприємством здійснено такі операції.

1. Доходи від реалізації товарів, послуг та робіт склали 360 000 грн з урахуванням ПДВ.

2. Сума штрафів, неустойки та пені, отриманих за рішенням сторін договору, 2200 грн.

3. Сума коштів у частині зайво сплаченого податку — 400 грн.

4. Оприбутковано сировину для виготовлення товарної продукції на 18000 грн без урахування ПДВ

5. Отримано токарний верстат — 400 000 грн.

6. Нарховано заробітну плату працівникам підприємства — 28 000 грн.

7. Здійснено відрахування від фонду оплати праці працівників підприємства — 11 200 грн.

8.Балансова вартість запасів на початок звітної періоду становить 2500 грн, на кінець звітної періоду — 6900 грн.

9.Амортизаційні відрахування звітної періоду — 1500 грн.

Розв'язання задачі доцільно навести у табличному вигляді.

Таблиця - Визначити суму податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітної кварталу

Зміст операції	Валовий дохід (ВД), грн	Валові витрати (ВВ), грн
1	2	3
Доходи від реалізації товарів, послуг та робіт склали 360000 грн з урахуванням ПДВ $ВД = 360000 \times (100\% / 120\%) = 300000$ грн. Оскільки вартість товарів надана з урахуванням ПДВ, то слід пам'ятати, що така сума складає 120% реалізаційної вартості товарів без урахування ПДВ (100% реалізаційної вартості + 20% ПДВ)	300 000	
Сума штрафів, неустойки та пені, отриманих за рішенням сторін договору, -2200 грн. (ВД=2200 грн), оскільки суми отриманих штрафів враховуються до складу валового доходу. Вказана сума ПДВ не містить, оскільки виплата штрафів не є оподаткування ПДВ.	2200	
Сплачено податку - 400 грн. Валовий дохід не виникає, оскільки суми зайво сплачених податків не враховуються до складу валового доходу.	-	
Оприбутковано сировину для виготовлення товарної продукції на 180 000 грн без урахування ПДВ. В процесі придбання у платника виникають валові витрати (ВВ = 18000 грн) , вартість сировини надана без урахування ПДВ.		
Здійснено відрахування від фонду оплати праці працівників підприємства - 11 200 грн. (ВВ= 11200 грн), відрахування від фонду оплати праці включаються до складу валових витрат. Сума надана без ПДВ, оскільки відрахування від заробітної плати не є об'єктом оподаткування ПДВ.		
Нараховано заробітну плату працівникам підприємства - 28 000 грн. (ВВ= 28 000 грн), витрати з нарахування заробітної плати включаються до складу валових витрат. Сума надана без ПДВ, оскільки нарахування заробітної плати не являється об'єктом оподаткування ПДВ.		28 000
Оприбутковано сировину для виготовлення товарної продукції на 180 000 грн без урахування ПДВ. В процесі придбання у платника виникають валові витрати. (ВВ = 18000 грн), вартість сировини надана без урахування ПДВ.		180 000
Отримано токарний верстат - 400 000 грн. Витрати з придбання основних фондів не враховуються до складу валових витрат		-

Продовження табл.

1	2	3
Здійснено відрахування від фонду оплати праці працівників підприємства - 11 200 грн. (ВВ= 11200 грн), відрахування від фонду оплати праці включаються до складу валових витрат. Сума надана без ПДВ, оскільки відрахування від заробітної плати не є об'єктом оподаткування ПДВ.		11 200
Балансова вартість запасів на початок звітного періоду становить 2500 грн, на кінець звітного періоду - 6900 грн. Приріст балансової вартості запасів складає: 6900-2500=4400 грн. (ВД=4400 грн), сума приросту балансової вартості товарів і запасів включається до складу валового доходу.	4 400	
Амортизаційні відрахування звітного періоду - 1500 грн. Амортизаційні відрахування не входять до складу валових витрат		1500
Разом	306 600	І 219200

Розрахуємо об'єкт оподаткування на прибуток та розмір податку на прибуток звітного періоду за формулами : $ОП = 306600 - 219200 - 1500 = 85900$ грн;

$ПНП = 85900 \times 0,25 = 21475$ грн — підлягає сплаті в бюджет за результатами звітного кварталу.

Висновок: сума податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітного кварталу, складає 21475 грн.

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Загальні методичні вказівки до вивчення дисципліни	4
2. Рекомендована література	10
2.1 Основна література	10
2.2 Додаткова література	10
3. Контрольні завдання і вказівки щодо їх виконання	11
4. Приклади рішення завдань	26